

ISSN 1849-9775

Planika

**GLASILO SLOVENSKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA TRIGLAV SPLIT
SPLIT, SEPTEMBER 2018, LETO XXVI. ŠT. 204**

Planika

GLASILO SLOVENSKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA TRIGLAV SPLIT

GLASILO FINANCIRA URAD ZA
NARODNE MANJŠINE VLADE
REPUBLIKE HRVAŠKE

zanj Mag. Cveto Šušmelj

NASLOVNICA

Vera HRGA
GRAD RAJHENBURG
KRALJUJE NAD SOTOČJEM REK BRESTANICE IN SAVE

UREDNIKA

Vera HRGA

UREDNIŠKI ODBOR

Cveto ŠUŠMELJ
Nadežda ETEROVIĆ
Ivan KOSMOS

LEKTORICE IN PREVAJALKE

Vera HRGA
Dada ŠANTIĆ
Ana MATUSINOVIĆ

PRIPRAVA IN TISK

DES - Split
www.des.hr

NATISKANO

380 izvodov

Uradne ure tajnice:

Vsak dan razen sobote, nedelje in praznikov od
8.00-12.00 ure

Društveni prostori so odprti vsak dan razen sobote,
nedelje in praznikov od 8.00-12.00 ure

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO TRIGLAV SPLIT

Šibenska 3, 21000 SPLIT, HRVAŠKA
Tel: 021 343 137, Fax: 021 321 434
Uradni mobitel: 091 150 44 98

E-mail: slovensko.drustvo.triglav@st.t-com.hr

www.triglav-split.hr

VSEBINA

NAČRTOVANE AKTIVNOSTI

IZ ŽIVLJENJA DRUŠTVA

1. PRIDNE ROKE NAŠIH KLEKLJARIC
  - Sonce, morje, kamen in čipka
  - Zanke in zobci
  - Ob klapah, evergreenih, modni reviji, blestela čipka na Pagu
  - Bela vezenina v beli Ljubljani
2. USTVARJANJE NAŠIH LJUBITELJSKIH SLIKARJEV
  - Reka življenja
  - S čopičem med Slovenci v Tuzli
3. PA VESELO ZAPOJMO
  - Po urejenih parkih baročnega Varaždina
  - »O kresi se dan obesi« Stična 2018
  - Tonja se prisrčno zahvaljuje

KEKCI

1. JUHUHU, pa je tu
2. Zaključek šolskega leta
3. Slovenščina malo drugače v Murski Soboti

UTRINKI

1. Kulturna terapija -Splitsko poletje 2018
2. Oj ti vilo Velebita
3. Legende odhajajo
4. S knjižnega trga
5. S knjigo okoli sveta
6. Morje vs. voda
7. O jeziku

KOLAŽ

VELEPOSLANISTVO REPUBLIKE SLOVENIJE NA HRVAŠKEM

Alagovićeva 30, 10000 Zagreb, Hrvaška
Tel: (+) 3851 6311 000, Fax: (+) 3851 61 77 236
Elektronska pošta: vzg@gov.si
Spletni naslov: <http://zagreb.veleposlanistvo.si>

Uradne ure so od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.30.

Konzularni oddelek Veleposlaništva:

Tel: (+) 3851 631 1014, Fax: (+) 3851 468 0387
Uradne ure so ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 12.00.

GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE v Splitu

Istarska 9, 21000 Split, Hrvaška
Tel/Fax: (+) 385 21 389 224
Elektronska pošta: generalni.konzulat.rep.slovenije@st.t-com.hr
G. Branko Roglič, častni generalni konzul

Uradne ure konzulata so od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00.

OKVIRNI PROGRAM NAČRTOVANIH AKTIVNOSTI

1.- 4. september	Pohod planinske skupine po NP Severnem Velebitu,
14.-19. september	Sodelovanje klekljarske skupine SKD „Triglav“ na 22. Mednarodnem festivalu čipke v Lepoglavi,
27.-29. september	Strokovna ekskurzija učencev pouka slovenščine v Slovenijo
6. oktober	Seminar zborovodij v Šentvidu pri Stični, priprava za 50. Tabor 2019,
13. oktober	Vseslovensko srečanje, Mošeniška Draga,
26.- 27. oktober	Nastop MePZ „Triglav“ v Novi Gorici in Vrtojbi,
16. november	Predavanje Barbare Tartaglia „S knjigo okoli sveta“
7. november.	Samostojna razstava Ivana Kosmosa
8. december	Miklavževanje
19. december	Občni zbor in poslovitev od starega leta

SONCE, MORJE, KAMEN IN IDRIJSKA ČIPKA

Vsako leto se v mesecu juniju v Idriji odvija Festival čipk. Letos je 37. festival idrijske čipke potekal od 15. do 17. junija.

Kot vsa pretekla leta smo tudi letos me klekljarice iz SKD Triglav povabljene, da s svojimi izdelki sodelujemo na razstavi čipk z naslovom „Sonce, morje, kamen in idrijska čipka“. Povabilu smo se seveda z veseljem odzvale.

Naše potovanje se je pričelo 13. junija v jutranjih urah. Pot je bila dolga in naporna, saj nas je ves čas spremljalo neurje. V Idrijo smo prispeli okoli osmih zvečer in se namestili v hostelu (dijaškem domu). Osvežili smo se in odšli spat, saj nas je čakal naporen dan. Tega dne smo v Centru idrijske čipke, kjer so v istem prostoru razstavljale tudi čipkarice iz Lepoglave, postavili razstavo. Nasprotinašemu prostoru je svoje izdelke na temo idrijske čipke „Srebrna nit skozi oči Marite Wrong“ razstavljala modna dizajnerka Marita Wrong (Narobe), ki trenutno živi in dela v Londonu.

V petek, 15. junija, so bile odprte vse razstave v Idriji, tako da so prebivalci in obiskovalci lahko na številnih lokacijah uživali v čipkah in njihovi lepoti. Glavna razstava Festivala čipke je odprta v Galeriji sv. Barbare pod Mestnim trgom. Razstavljale so čipkarice Društva klekljaric idrijske čipke ob 15. obletnici delovanja njihove sekcije. Naziv razstave „Lepotica in zver“ simbolizira lepoto, pa tudi težavo in muko izdelave čipk.

V Razstavišču „Nikolaja Pirnata“, ki se nahaja v Mestnem muzeju Idrija, grad Gewerkenegg, je postavljena razstava ruske čipke iz mesta Vologda.

Razkošna čipka iz Vologda

Obiskovalci so lahko natančno spoznali enkratni način izdelave te čipke.

V Mali galeriji tega muzeja pa se je nahajala razstava

pod nazivom „Poti usod“ Jasne Kralj Pavlovec, odprta pa je bila tudi stalna razstava idrijske čipke „Z nitjo pisana zgodovina“. V Čipkarski šoli Idrija so otroci imeli svojo letno razstavo „Poglej, kaj znam!“ 2018.

„Od črte do čipke“ in „Čipka v odsevu“ sta retrospektivni razstavi, ki sta ju organizirale idrijske čipkarice s študentkami Naravoslovno-tehnične fakultete iz Ljubljane, Oddelek za tekstilstvo. Na temo idrijske čipke sta imeli svoje razstave tudi Likovno in filatelistično društvo. Filatelistično društvo je imelo posebno razstavo na temo čipke na Hrvaškem „Zanke in zobci“, kjer se je našla tudi naša klekljana čipka, ki se je delala v Splitu po II. svetovni vojni.

Na odprtih površinah, trgih in ulicah so čipkarice delale čipke, tako da so številni obiskovalci imeli priložnost videti postopek izdelave. Program se je nadaljeval vse do večernih ur, ko je uradno z dviganjem festivalske zastave odprt 37. Festival čipke Idrija „Muze nad Idrijo“. Sledil je glasbeni program, druženje, prijetni pogovori pa so se nadaljevali v dvorišču Mestnega muzeja ob zakuski.

Domačini so organizirali celo vrsto dogajanj, vezanih za idrijsko čipko. Naprodaj so bili načrti, sukanci, bucike, razna platna oziroma vse, kar potrebujete za izdelavo čipk. Lastniki kmečkih gospodinjstev iz Idrije in okolice so predstavili svoje izdelke in pridelke: sir, potice, peciva, marmelade, pijače, med... Ponudba je bila zares pestra in so tudi tisti najbolj izbirčni lahko našli nekaj zase.

Nedelja je potekla v tekmovalnem vzdušju. Na državnem tekmovanju v znanju klekljanja so sodelovali odrasli in otroci, strokovna žirija pa je izbrala najboljše. Zmagovalci so dobili nagrade in priznanja.

Mene je posebno navdušila kino predstava o idrijskih čipkaricah. Po filmu je bila slovesnost ob 15. obletnici delovanja Društva klekljaric idrijske čipke in sodelovanja s študentkami in profesorji Naravoslovno-tehnične fakultete, Oddelek za tekstilstvo.

Nagrade in priznanja so ob koncu Festivala dobili posamezniki in skupine za zasluge za promocijo, prezentacijo in izdelavo čipke v Sloveniji in inozemstvu. Tudi Marita Wrong, mlada dizajnerka, ki s svojimi modeli promovira nov način izdelave idrijske čipke, je dobila priznanje za svoje delo. Ob

njenem modernem, mladostnem pristopu ni nihče ostal ravnodušen.

Tu smo se našle tudi me iz Hrvaške, moje drage čipkarice, članice Slovenskega kulturnega društva Triglav iz Splita, pod vodstvom Katice Kaštelan, ki smo prav tako prejele nagrado. Srečna sem in čast mi je, da

sem članica skupine, ki deluje na promociji čipke in predstavlja kulturno in zgodovinsko bogastvo tudi zunaj Slovenije.

Naše bivanje v Idriji se je končalo. V ponedeljek smo se vrnili v Split zadovoljni, da smo bili delček tridnevne slavnosti v Idriji.

Nasvidenje, Idrija, do ponovnega srečanja 2019!

*Tekst: Milica Topić
Foto: Augustin Kaštelan*

FILATELISTIČNA RAZSTAVA NA 37. FESTIVALU IDRIJSKE ČIPKE

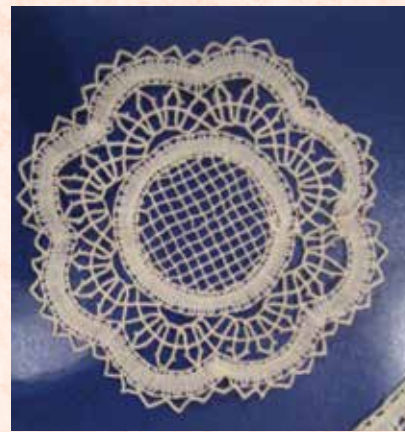
Zanke in zobci

Na 37. festivalu idrijske čipke je letos v prostorih pod Mestno knjižnico Idrija prikazana razstava Filatelističnega društva Idrija. Kot poseben gost idrijskega filatelističnega društva se je predstavil g. Milko Linec s svojo razstavo hrvaške čipke „Zanke in zobci“.

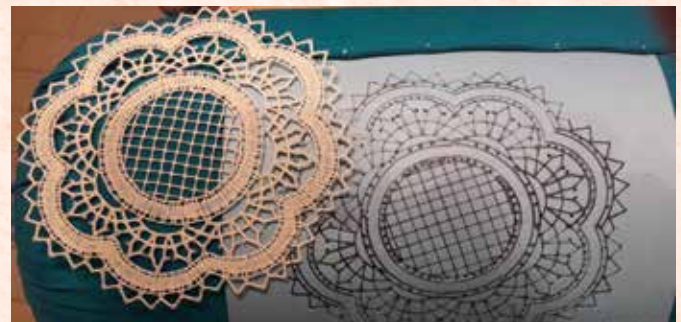
Na začetku leta me je zaprosil za prilogo o klekljani čipki v Splitu in za eno čipko. Malo sem se poglobila v dokumente o čipkarstvu na območju Dalmacije in tako prišla do zelo zanimivih podatkov. Originalne klekljane čipke sta delali v Splitu po II. svetovni vojni sestri Olja in Maja, rojeni Lovrinčević. Te čipke sem že imela v svojih rokah, saj sem jih razstavila v Stari mestni hiši v Splitu leta 2011, ko je naša klekljarska sekcija praznovala

Del postavitve filatelistične razstave

Originalna čipka

razstave je v slovenščino prevedla Ana Matusinović, Vera Hrga pa je potem uredila katalog za našo razstavo na 37. festivalu idrijske čipke, ki je pobral številne pohvale v Idriji. Tukaj so fotografije dela razstave in originalne ter rekonstruirane čipke, ki sem jo klekljala z velikim veseljem.

Rekonstruirana čipka

Tekst in foto: Katica Kaštelan

OB KLAPAH, EVERGREENIH, MODNI REVIMI BLESTELA ČIPKA NA PAGU

9. mednarodni festival čipke Pag 2018 je letos potekal od 21. do 24. junija.

Poleg Hrvaške je sodelovalo še šest držav članic EU: Slovenija, Slovaška, Estonija, Madžarska, Češka in Poljska. Razen naše klekljarske sekcije so v prostoru pritličja Kneževega dvora razstavljale tudi čipkarice društva lepoglavskih čipkaric „Danica Bresler“, čipkarice iz društva „Sikirevški motivi“ iz Sikirevcev ter učenke in učenci paške čipke iz Paga. V pritličju Kneževega dvora se nahaja tudi Galerija paške čipke s svojo stalno postavo. Paška čipka je bila razstavljena tudi v Benediktinskem samostanu Svete Margarite, razstava cerkvenih oblačil v Cerkvi Marijinega Vnebovzetja, v mestni knjižnici je bila razstava „Dota“, v Cerkvi Sv. Jurja pa „Tradicija v

noši“. Stalna postava „Etno hiša KUD Družina“ je v Ulici Sv. Marije.

Slavnostna ceremonija odpiranja festivala v četrtek ni trajala dolgo, ker je naglo zahladilo in začelo deževati, pa je ta del programa skrajšan. K sreči pa je dež kmalu ponehal in ni motil koncerta „Večer evergreena in canzon“ Nere Gojanović in Đanija Stipaničeva.

V petek je bila kratka delavnica paške čipke. Zvečer so paške čipkarice s svojimi someščani pokazale, kakšna je bila nekoč stara paška ulica. Ob 20.30 je bila na programu modna revija „Obucevanje i prebucevanje“, kjer so otroci in čipkarice društva

„Frano Budak“ prikazali, kakšno je bilo nekoč spodnje perilo, vsakdanja in slavnostna obleka prebivalcev Paga. Ob devetih zvečer je bil čudovit koncert znane paške klape „Sol“ na paški Pijaci.

Slovesna otvoritev festivala

V soboto zvečer je bila podelitev zahval sodelujočim, čemur je sledilo slavnostno zapiranje festivala s koncertom slovaške pihalne godbe „Zámecká dechová hudba“ iz Slavkova pri Brnu. Ob tej priložnosti je naša klekljarska sekcija darovala Društvu paških čipkaric „Frano Budak“ klekljano čipko, ki je rekonstrukcija čipke, kakršna se je delala ob koncu štiridesetih let prejšnjega stoletja v Splitu.

Za čipkarice in sodelujoče na festivalu je bila v nedeljo ob 10.30 maša v Cerkvi Marijinega Vnebovzetja.

Demonstracija klekljanja

9. mednarodni festival čipke je uradno zaprt ob 13 uri. Zdaj smo lahko pospravili svoje čipke, vse spakirali in se zapotili domov. Sodelujoči iz Slovenije, Slovaške, Češke, Madžarske, Poljske in Estonije so šli na pot en dan pozneje.

Na festivalu smo se vsi potrudili, da s svojimi deli in čipkami prikažemo vso različnost in bogastvo čipkarstva svojih društev in dežel, svoje znanje, umetnost in ljubezen, s katero vse to delamo.

Ves trud, skrb in utrujenost izginejo, ko se festival končno odpre za obiskovalce, posebno dražest in veselje pa predstavljajo srečanja s starimi prijatelji in seznanjanje z novimi. Zato vsi nestrpnost pričakujemo naslednji festival in ponovna srečanja.

Tekst: Katica Kaštelan

Foto: Augustin Kaštelan

BELA ČIPKA V BELI LJUBLJANI

Z veseljem lahko napišem, da smo me klekljarice letos sodelovale tudi na 1. ČIPKARSKEM FESTIVALU LJUBLJANA 2018, ki je potekal v soboto, 1. in nedeljo 2. septembra. Povabljene smo bile, da s posebno razstavo sodelujemo kot gostje festivala, ker pa v programu dela naše sekcije za leto 2018 ta projekt ni bil sprejet, se festivala nismo mogle udeležiti.

Osrednjo razstavo so predstavljale čipke, izdelane po načrtih DOM Ljubljana in DOZ Ljubljana. Imela sem nekoliko načrtov DOM-a Ljubljana in Milica Topić, Jana Čaleta in jaz smo storile vse, da v vrelih poletnih dneh klekljamo in pravočasno po pošti pošljemo tri čipke.

Katica Kaštelan

Jana Čaleta

Milica Topić

Zelo nam je žal, da se nismo mogle pridružiti slovenskim klekljaricam na sobotnem skupnem klekljanju, kot je bilo to tudi na 16. Svetovnem čipkarskem kongresu OIDFA LJUBLJANA 2016. Klekljaricam iz cele Slovenije so se pridružile celo klekljarice iz Kanade, Koreje, Italije, Avstrije, Nemčije, Anglije in ZDA.

Katica Kaštelan

! Ustvarjanje naših ljubiteljskih slikarjev REKA ŽIVLJENJA

SLIKARSKA KOLONIJA – MOST NA SOČI 2018

Člani likovne kolonije ob znamenitem mostu

Letos me je Združenje Slovenska izseljenska matica zopet povabilo na slikarsko kolonijo MOST NA SOČI – 2018. Kolonija, z naslovom REKA ŽIVLJENJA, je potekala od 3. do 8. junija. Povabljenih je bilo 7 slikarjev: trije iz Hrvaške in po eden iz Nemčije, Srbije, Anglije in BiH, ter trije domačini iz Art. društva Tolmin. Meni že skoraj vse poznane osebe iz nekih prejšnjih kolonij.

Nameščeni smo bili po privatnih apartmajih, prehrana je bila v gostilni VUGA, a vse skupaj je to blizu slikarskega ateljeja na Soči, ki se tu širi in se spreminja v lepo jezero. Mentorica letošnje kolonije je bila moja stara znanka, ne po letih starosti, temveč po letih poznanstva, pozna se namreč že 11 let, kustosinja in likovna kritičarka **Monika Ivančič Fajtar** iz Ljubljane.

Zbrali smo se 3. junija ob 17. uri v gostilni Vuga. Prijazni domačini so nas počastili s kavico in pijačo. V imenu ZSIM nas je pozdravila **Želja Simonič**, naša mentorica Monika pa v uvodu rekla nekaj besed o REKI ŽIVLJENJA, temi letošnje slikarske kolonije.

Prvi delovni dan v lepo urejenem ateljeju, z veliko svetlobe in prostora za slikanje, je bil torek. Ker časa ni bilo na pretek, na razpolago smo namreč imeli samo 3 delovne dni, smo se takoj lotili dela. Za motiv moje prve slike sem si izbral panoramski pogled na SOLKANSKI MOST, ki zaradi svoje znamenitosti vsekakor zasluži pozornost. Prepričan sem, da malo vas bralcev naše Planike ve kaj več o tem mostu, zato vam posredujem nekaj podatkov: Solkanski most je železniški prehodni most čez reko Sočo, za promet odprt leta 1905. Narejen je iz kamna in je največji kamniti ločni most na svetu, najdaljši lok je dolg 85 metrov, višina nad reko je 36 metrov, skupna dolžina

pa je 219,7 metrov. Z našim Splitom ga povezuje dejstvo, da so za cementno malto uporabljali cement PORTLAD iz splitske cementarne. V I. Svetovni vojni je bil porušen, a Italijani so ga leta 1927 obnovili in takšen je še danes. O moji sliki pa sami presodite ali je uspela ali ne.

Motiv moje druge slike je bil slap BOKA. Verjamem, da se ga člani našega zbora, pa tudi ostali člani našega društva spominjate. Ogledali smo si ga pred leti, ob nastopu v mestu TRENTA, v Nacionalnem Naravnem Parku TRIGLAV. Tudi on ima svoje posebnosti, to je najbolj vodnat slap v Sloveniji, višine 106 in širine 20 metrov.

Čeprav nam vreme ni bilo naklonjeno, smo vseeno v sredo šli z ladjo na izlet po Soškem jezeru. Dobri domačini so poskrbeli za odličen prigrizek in še boljšo pijačo, pa nas dež res ni preveč motil.

Odprtje razstave je bilo napovedano za petek ob 14.00 uri. Vse je bilo pravočasno postavljeno in pripravljeno. Po pozdravnih besedah je naša mentorica predstavila vse slikarje, a čast odprtja razstave je bila zaupana predsedniku krajevne skupnosti mesta Most na Soči, gospodu **Dušanu Jermolu**. Žal z nami na odpiranju zaradi zdravstvenih težav ni bil predsednik Združenja Slovenske izseljenske matice, gospod **Sergij Pelhan**.

Potem pa druženje in skupna večerja, klepet in pesem do poznih večernih ur. Zjutraj smo se po zajtrku razšli z lepimi vtisi in spomini na slikarsko kolonijo MOST NA SOČI - 2018.

Tekst in foto: Ivan Kosmos

S ČOPIČEM MED SLOVENCİ V TUZLI

Slovenska Skupnost v Tuzli že petič organizira slikarsko kolonijo. Razpis za sodelovanje na koloniji je bil objavljen v začetku junija. Poleg mene se je na razpis prijavila tudi nova članica naša slikarske sekcije Lidija Stehlik. Malo sem bil skeptičen okoli njenega sprejema, toda tri njene lepe slike, ki jih je poslala s prijavo, so bile dovolj, da prepričajo komisijo za sprejem kandidatov za letošnjo kolonijo. Bila je zelo vesela.

Kolonija je potekala od 20. do 26. avgusta. V ponedeljek zjutraj sva se dala na pot in po lepem vremenu, ali precej gostem prometu, v Tuzlo prišla po 15 uri. Namestila sva se v hotelu Tuzla in se ob 17.30 v prostorih Slovenske Skupnosti pridružila ostalim slikarjem. Letošnjo kolonijo je sestavljala kar lepa skupina trinajstih slikarjev: iz Srbije – Marijana Gregl Bikar in Radmila Jeremić Čurčin, Slovenije – Boža Jambreč in Ljiljana Čuček, Hrvaške – Nada Pia Bajlo, Lidija Stehlik, Stanka Novković in Ivan Kosmos, BiH Dragan Gačnik in Zvonko Ostajič ter domačini Melada Huseinagić, **Borka Jokić** - mentorica kolonije in **Vlatko Zimmer**. Po kozarčku dobrodošlice in pozdravnih besedah predsednika izvršnega odbora, gospoda **Dragan Dušana**, (predsednica Dragica Tešić je bila namreč odsotna), smo si odšli ogledati delovne prostore, se potem sprehodili po starem delu mesta in večer zaključili s skupno večerjo v restavraciji SEZAM .

Prvi delovni dan je res bil zares deloven, skoraj vsi smo dokončali prvo sliko, pa smo tako lahko drugi dan, sredo, izkoristili za svoje užitke. Zjutraj smo se podali na kopanje v Panonska jezera s slano vodo. Celo kopališče je zelo lepo urejeno, obstajajo 4 jezera, različna po veličini in globini, prilagojena

za vsakogar, voda čista, topla in slana. Vsi pogoji za uživanje, pa se sprašujem, zakaj ljudje od tod sploh prihajajo na morje!

Na koloniji je sodelovalo tudi 6 učencev dveh osnovnih šol iz Tuzle, kjer dela naša mentorica Borka Jokić. Tudi njihovi zelo lepi izdelki so razstavljeni, dokazujejo njihovo nadarjenost in dobro pedagoško vodstvo.

Četrtek jutro nas je vodilo za izlet v ZLAČE (Konjuh planina), kakih 25 km od Tuzle, na obisk etno vasi ETNO AVLIJA, in na lepo bogato kosilo. Popoldne pa znova v atelje na delo z drugo sliko.

V petek popoldne smo bili povabljeni na odprtje slikarske razstave znanega umrlega slikarja Čazima Sarajlića v galerijo GM . V petek so dokončane tudi vse naše slike in po mojem mnenju pripravljene za do sedaj najboljšo razstavo. Mentorica, pa tudi ostali slikarji so bili navdušeni nad slikami naše Lidije, posebej, ko so zvedeli da je komaj letos začela slikati in da sta ji to pravzaprav 5. in 6. slika v življenju.

V soboto smo v dopoldanskih urah postavili razstavo, vse je bilo gotovo do kosila. Ob 18.30 smo se zbrali v KUĆI PLAMENA MIRA, kjer se je ob 19.00 začel kulturni program z nastopom ženskega pevskega zbora SLOVENČICE, potem je naša mentorica predstavila vsakega slikarja. Z nekaj besedami sem se v imenu vseh udeležencev kolonije zahvalil ljubeznivim in pridnim domačinom za lepo organizirano kolonijo. Na odprtju razstave je bil prisoten tudi konzul svetovalec R. Hrvaške v Tuzli, Čular Josip, ki je bil posebno ponosen na naše sodelovanje na koloniji.

Čast odpiranja razstave letošnje slikarske kolonije je pripadla najstarejšemu članu kolonije, idejnemu avtorju te kolonije, gospodu Vlatku Zimmerju. Po odpiranju razstave, kot že po navadi, nekaj skupnih fotografij za spomin in klepet ob kozarčku.

Tudi tokat zelo lepi spomini na odlično organizirano slikarsko kolonijo v Tuzli.

Vešelo zapojmo

PO LEPO UREJENIH PARKIH IN TRGIH BAROČNEGA VARAŽDINA

Mesto angelov, kjer biva še en Grgur Ninski....bila sem pred 20 leti....davno...a se tega obiska zopet močno veselim.

Moje drugo uradno potovanje, prvo sem uspešno preživela.

Gremo. Start ob 23. uri iz Splita, vsi so na svojih mestih v avtobusu, nočna vožnja, ni ne vroče ne mrzlo...

Nujna ustavljanja so mimo in pričakalo nas je sončno jutro pred Varteksom, tovarno in štadionom.

Nekdo omenja koliko ljudi je tukaj včasih delalo in koliko ton oblačil je tukaj proizvedeno....danes med redkimi tovarnami, poleg Vindije, ki še nekaj proizvajajo.

Pričakala nas je gospa **Barbara Antolić Vupora**, v njenem spremstvu smo se sprehajali med lepo urejenimi parki in trgi po mestu, od znanega pokopališča, do gradu, poleg muzeja, stolnice.

Veliko ljudi, kolesarjev na urjenih stezah, vrtov pred hišami. Kako lepo bi bilo, če bi lahko v Dalmaciji prevzeli ta vzorec urejanja in skrbi za okolje.

Spili smo kavo in se napotili v narodno gledališče ob 10. uri. Povabljeni smo bili na premiero filma „EP in meje EU“, ki so ga ob podpori EU skupaj izdelali slovenski in hrvaški srednješolci.

So meje nujne, so samo v glavah, jih je treba upoštevati, zakaj jih ljudje velikokrat prečkajo brez vizumov in dovoljenj, kdo jih in kako varuje?

Mnenja o filmu so bila različna. I tako je tudi prav. Saj smo različni!

Kosili smo v hotelu „Turst“, potem smo se namestili v sobah in počivali.

Od mojega zadnjega obiska se je hotel močno spremenil na bolje. Veselim se turističnega napredka!

Člani zbora so imeli vajo pred koncertom, ostali smo se sprehajali in počivali.

V mestni kavarni so se zbrali člani slovenske skupnosti iz Varaždina, gospa **Maja Glaser Bedenik** je imela promocijo svoje knjige pod naslovom „Sladka tamburica“. V knjigi govori o Halozah in Zagorju, otroštvu, ljubezni do in preko glasbe, posebej o tamburici in tamburaših!

Pogostili smo se z ohlajenim belim vinom in jabolčnim sokom.

Dež ni pokvaril vzdušja, vse stole in mize smo hitro prenesli v zaprt prostor. Člani zbora SKD „TRIGLAV“ so imeli uspešen koncert. Varaždinci so bili navdušeni nad dalmatinskimi notami in so se pridružili pesmi.

Po koncertu so nas domačini odpeljali na okusno večerjo v novo odprto študentsko menzo. V Varaždinu namreč zadnje čase narašča število študentov različnih fakultet.

Družili smo se do poznih ur ter se srečni in veseli odpravili na zasluženi počitek.

Novim dogodivščinam naproti.

Tekst in foto: Ana Božulić

„O KRESI SE DAN OBESI“

STIČNA 2018

V letu smo, posvečenem skrbi in negovanju kulturne dediščine. Na področju glasbe je bilo osrednje dogajanje letošnji 49. Tabor slovenskih pevskih zborov Šentvid pri Stični, ki se je letos odvijal 16. in 17. junija v Osnovni šoli „Ferda Vesela“.

MePZ Triglav na tej manifestaciji sodeluje že enaindvajsetič. Impozantna številka, ki dokazuje veliko ljubezen do izvirne slovenske pesmi.

Ta zanimiva kulturna prireditev vsako leto privablja vse večje število pevskih zborov iz Slovenije in zamejstva, razvija in krepi prijateljstva in trajno ohranja narodno glasbeno dediščino.

Potrebno je priznati, da si organizatorji močno prizadevajo izpolniti vse pogoje za kvalitetno izvedbo prireditve.

MePZ Triglav se je v soboto v skupini slovenski pevskih zborov iz zamejstva predstavil s tremi skladbami: Frana Venturinja - Nocoj pa, oh nocoj, Olje Jelaska - Cviće moje in Ubalda Vrabca - Bratci veseli vsi.

Naslednje jutro smo sodelovali na skupnem koncertu vseh pevskih zborov v veličastnem ambientu, obdani s srečnimi obrazi vseh sodelujočih.

Na poti proti Stični smo imeli koncert tudi v baročnem Varaždinu, v Palači varaždinske županije.

Priznanje in zahvala gresta izrednim organizacijskim sposobnostim našega predsednika mag. Cvetota Šušmelja, ki je tudi tokrat osmisлил in organiziral celotni potek potovanja, dogovoril koncerte, ogled mesta, namestitev v hotelih, udoben avtobus, skratka, počutili smo se varno ter smo potem lahko srečni in zadovoljni kvalitetno in odgovorno prepevali na vseh koncertih.

Tatjana Kurajica

Tonja se prisrčno zahvaljuje

Dragi naši gostitelji, pevke in pevci MePZ Slovenskega kulturnega društva »Triglav« iz Splita, v imenu Društva ŽPZ Tonja iz Borovnice se vam kar najlepše zahvaljujem za lepo kulturno doživetje in za vse gostoljubje ter nepozabno vzdušje, ki smo ga bile pevke deležne pri vas.

S posebno toplino, ki smo jo občutile že ob sprejemu, smo nadaljevale s koncertom na odru Mestnega lutkovnega gledališča. Ob nepozabnem večernem druženju z vami ter ob vseh izbranih dobrotah, so nas pesmi preplavile tako, da bi s petjem lahko nadaljevale kar do jutra. Občudovale smo vašo energijo, vaše aktivnosti v društvu ter srčnost, s katero vam uspeva voditi več sekcij, s katerimi ohranjate, pa tudi oživljate bogastvo slovenske kulture.

Lepi spomini na naše druženje v Splitu in Borovnici so stkali že prijateljsko navezo; razmišljati smo začele, kako bi koncert v Borovnici ponovili. Vemo, da pesem združuje, povezuje in nove poti z žlahtno pesmijo tlakuje. Zato se že kar vnaprej veselimo, da bo tudi naše skupno petje enkrat še zazvenelo in ob tem srce vsem zapelo.

Tonje smo bile ob vrnitvi v Slovenijo polne čustev in nepozabnih doživetij, ki smo jih z veseljem podelile z občinstvom na našem letnem koncertu v Borovnici, 9. junija 2018.

Velik aplavz koncertnega večera je bil namenjen tudi vam!

Za vse še enkrat HVALA!

Kar najlepše vas pozdravljam!

Jožica Rupar

JUHUUHU, PA JE SPET TU!

Šolski zvonec glasno kliče (K. Kovič)

Cicibani, kje pa ste?
Čez zelene vinske griče
že jesen v deželo gre.

Zvonec kliče, zvonec kliče!
Čas poletni je minil.
Nosi že jesen čez griče
polne torbe hrušk in sliv.

September in z njim šola in v njej tudi pouk slovenščine za naše učence v Splitu. Naj bo to zopet razlog za veselje, za ponovna srečanja in vesela druženja. Kot vselej za začetek razmišljamo o vsem lepem, kar si bomo lahko, če bomo znali in želeli, podarili, se naučili, spoznali, in se z vsem ponosno predstavljali, rojakom, someščanom, staršem ....

Jezik je bogastvo, v katerem ljubimo, iščemo tolažbo, gradimo odnose, se spoznavamo, povezujemo, raziskujemo in odkrivamo svet ter okušamo to čudovito življenje. Če lahko vse to počnemo tudi v lepem slovenskem jeziku, jeziku naših prednikov, staršev, babic, dedkov, prijateljev iz sosednje dežele, smo toliko srečnejši in bogatejši.

Želim si, dragi vsi, učenci, starši mojih učencev, da skupaj rastemo v jeziku, ljubezni do naše druge domovine, do obeh domovin, da zaupate vame in v moje delo. Da to zaupanje izkažete z iskrenim in odprtim dialogom tudi, ko naletimo na oviro. Ker si to zaslužimo vsi, ki še vedno verjamemo, da je mogoče z iskrenimi odnosi in pristnim veseljem do vsega, kar počnemo, spremeniti ta naš svet na bolje.

In zato, juhuhu za jutri, za vsa naša učenja, spoznanja, ustvarjanja, objeme in radosti druženja v prihajajočem šolskem letu.

Učiteljica Vera Hrga

Pod medvedovim dežnikom

Otroci dopolnilnega pouka slovenščine - naši Kekci, in tudi odrasli udeleženci dopolnilnega pouka so se od šolskih klopi poslovili 21. junija s priložnostnim programom in podelitvijo Potrdil o obiskovanju dopolnilnega pouka slovenščine.

Ob poučni zgodbi Svetlane Makarovič Pod medvedovim dežnikom smo vsi skupaj spoznavali kaj resnično pomeni pravo prijateljstvo, ponujena prijateljska roka v težavah.

S kamišibajem so otroci prisotnim občuteno v sliki in besedi prikazali lepoto in ljubezen do domovine. In predstavili letne čase in mesece v letu. Na koncu še podelitev Potrdil o obiskovanju pouka, primerna knjiga za darilo, objem, poljub in dobre želje za prijetno v počitnicah.

Ter seveda: JESENI SE VIDIMO!

"Slovenščina malo drugače" – poletna šola v Murški Soboti

Ovo ljetno smo moje roditelje Lana i Marta, moja sestra Tonka i ja otišli u Muršku Sobotu u ljetnu školu slovenskog jezika. Nekoliko dana prije, bio sam uzbuđen zbog toga, ali čim sam došao do studentskog doma gdje se ljetna škola održavala, postao sam nervozan. U domu su nas dočekale učiteljice Jasmina, Katarina i Lea. Pokazale su nam gdje da ostavimo stvari i dale nam papire u bojama da napišemo svoja imena. To smo objesili oko vrata pa smo tako brže naučili imena jedni drugima. Pokazale su nam naše sobe gdje smo ostavili kofere i obuli papuče. Zatim su nas odvele u blagovaonicu gdje smo gledali utakmicu, a usput smo i večerali. Kada je završila, izašli smo vani i igrali igre za upoznavanje. Bilo je zabavno. Prvo smo igrali igre koje je smislila gospođa Irena koja tamo radi, a poslije smo mogli raditi što smo htjeli. Umorili smo se pa smo uskoro išli spavati. U ponedjeljak, nakon doručka, na slovenskom jeziku

trebali smo napisati sastav o svojem ljubimcu ili opisati životinje sa slike. To je bio test da nas svrstaju u dvije grupe za učenje slovenskog jezika: početnike i one koje već dobro znaju slovenski. Lana, Marta, Tonka i ja bili smo u grupi za početnike s još šestoro djece. Učili smo slovenski do ručka. Učili smo nove riječi, igrali smo igre i rješavali radne listiće. Poslije ručka, započeli smo s likovnim. Radili smo ljude od žice koje smo potom prekrili gipsom. Navečer smo se opet igrali vani, a nakon toga smo išli spavati.

U utorak, program je bio isti, ali umjesto igranja navečer, učili smo cirkuske vještine. Žonglirali smo, vrtjeli plastične tanjure na štapovima i radili još sličnih zabavnih stvari.

U srijedu, smo išli u Vulkaniju. To je zabavni park na Goričkom gdje se nalazi vulkan. Tamo smo vidjeli puno zanimljivih stvari i gledali kratke filmove o krtici Oliju koji nam je pričao o vulkanima. Nakon

posjeta smo se vlakom vozili po okolici, gledali prirodu i nalazišta minerala.

Popodne je bilo posvećeno likovnom. Ovaj put svatko je odabrao dio životinje, koje smo nacrtali pastelama. Kasnije smo saznali da je to bila priprema za reljefe. Navečer smo počeli s pripremanjem za priredbu na kojoj ćemo zadnji dan pokazati roditeljima što smo naučili. Učili smo recitaciju „Obisk“ i pjesmu „Nocoj je edna lušna noć“. Tu večer su me prijatelji iz kampa uključili u grupu na Viberu gdje smo se dopisivali. Priznajem da smo tada već morali spavati.

U četvrtak smo cijelo jutro učili slovenski, a popodne smo otišli na bazen. Bilo je jako zabavno. Kupali smo se u velikom bazenu i spuštali se niz tobogan. Kad smo se vratili već je pala večer. Zato smo likovni skratili, pa ponovo odjurili na igru vani. Kada je učiteljica Jasmina rekla da moramo ići spavati, većina nas je uzela mobitele i dopisivali smo se još barem sat vremena.

Sutra ujutro, nakon doručka, na stolu nas je dočekalo tijesto. Od njega smo radili pletenice sa gospođom Irenom. Kada smo završili, kuharice su ih odnijele da ih ispeku. Poslije toga smo opet imali slovenski, ručak i likovni, a onda smo na popodnevnoj užini jeli pletenice koje smo napravili.

Na igralištu smo našli mrtvog miša, pa smo mu napravili grob i stavili tratinčice. Pomolili smo se za njega, ali svatko je molitvu govorio na svom jeziku pa je zvučalo čudno. Tu večer, umjesto da večeramo u domu, izašli smo ispred doma i pekli hrenovke na logorskoj vatri.

Poslije smo se svi zajedno igrali dok nismo morali poći spremati se za spavanje. Kada smo se spremili, svi smo došli u dnevni boravak i družili se. Uskoro smo morali na spavanje, ali većina nas nije zaspala još dugo vremena. Pričali smo preko poruka. Stalno smo na hodniku čuli korake i čudne zvukove. Na gornjem katu, odmah iznad naše sobe, čuo sam polagane korake po škripavom parketu. Sličilo je na jezive priče koje rado čitam.

U subotu ujutro, izašli smo na igralište da se igramo zadnji put. Još jednom smo napravili probu za priredbu, i potom čekali roditelje. Priredba je prošla dobro. Na recitaciji smo preskočili dva stiha, ali mislim da nitko osim učiteljica nije shvatio. Nakon toga smo ručali i pozdravili se. Dogovorili smo se da ćemo se svi sljedeće godine prijaviti na isti kamp.

U kampu mi je bilo odlično. Naučio sam puno slovenskog jezika, zabavio se i stekao nove prijatelje. Počet ću učiti slovenski u Splitu i pokušat ću se vidjeti sa svojim prijateljima prije sljedećeg ljeta. Još samo da nas sve prime ponovo.

Kulturna terapija

Pestro poletno dogajanje v okviru letošnjega 64. Splitskega poletja je na moje veliko veselje vključevalo tudi dve gostovanji slovenskih odrov: gledališko predstavo Barufe, in monodramo Naj bo konec lep.

Foto V.H.

BARUFE

Goldonijeva komedija *Le baruffe chiozzotte* (1762) je bila na oder HNK Split zaradi finalne tekme Svetovnega prvenstva s prvotno planiranega termina 15. julija pomaknjena za dan kasneje.

Adaptacija **Predraga Lucića** je Goldonijeve siromašne ribiče in njihove žene iz Beneške lagune premestil v današnji, politično sporni Savudrijski, oziroma Piranski zaliv, in na ta način aktualiziral predstavo. Uspešna koprodukcijska uprizoritev, ki je povezala štiri primorska profesionalna gledališča iz treh držav: **Gledališča Koper, SSG Trst, SNG Nova Gorica in Mestno gledališče iz Pulja**, prepleta hrvaško in slovensko istrsko narečje, barvitost pa mu dodajo še nemške in madžarske jezikovne primesi.

Moram priznati, da nam vzkipljivi, hrupni, kričavi, jezиковi, zamerljivi, ljubosumni in pretepaški ribiči, vedno pripravljene vreče kamen ali poprijeti za nož, ter njihove opravljive žene, ki vselej najdejo dovolj

časa in volje za grobo lasanje, začinjeno s psokami, za katere se zdi, da v svoji sočnosti prav tekmujejo med seboj, jezikovno večkrat niso bili razumljivi, a so z izjemno igralsko izvedbo in izvirno komunikacijo z občinstvom, nas gledalce do solz nasmejali, na koncu pa »ribarske svađe« pomirljivo zaokrožili s pečenimi sardelami in kozarčkom belega vina za vse izvajalce in nas prisotne. Predstavo je režiral **Vito Taufer**, eden od najbolj uspešnih slovenskih gledaliških umetnikov. *Barufe*, metafora današnjega multietničnega in multikulturnega sveta, so brez dvoma uspešnica, ki je doma in na tujem prejela številne nagrade.

NAJ BO KONEC LEP

Pretrsljiva, intimna pripoved **Mohameda El Khatiba**, francoskega avtorja maroških korenin, izpovedana na izredno zanimiv način, v sijajni režiji **Ivice Buljana** in odlični izvedbi **Robertu Waltla** se je ta večer v polmračnih Dioklecijanovih kletih dotaknila prav vsakega od nas. Čudovita, ganljiva, pretresljiva in hkrati nežna predstava, v koprodukciji **Mini teatra Ljubljana, Mestnega gledališča Ptuj in Novega gledališča Zagreb**, gledalca postavi v življenjsko obdobje, ki nas, kot povesta Robert Waltl in Ivica Buljan v prologu, čaka vse, (ali pa smo jo nekateri že preživeli), v trenutku izgube matere.

Sprašujemo se ali smo dobri starši, ali smo bili staršem dobri otroci?

FOTO: V.H.

Oj, ti Vilo Velebita!

Gori, doli, gori, doli po što puta po Sjevernom Velebitu, planini zelenoj, vodenoj, između sunca i snijega. Velike šume, prostrane i malene doline, jame i škrape, sve to u najmlađem nacionalnom parku Sjeverni Velebit, s zaštićenim područjima; Hajdučki i Rožanski kukovi, botanički rezervat Visibaba i poznati Velebitski botanički vrt unutar botaničkog rezervata Zavižan-Balinovac-Velika kosa.

S planom osvajanja takvih ljepota naša mala planinarska skupina počinje u mjestu Krasno, jednom od najviših planinskih naselja u RH. Zaustavili smo se u Kući Velebita, posjetiteljskom i informacijskom centru NP Sjeverni Velebit, uživajući u bogatstvu postava te kuće.

Da bi dan bio potpuno ispunjen vozimo se do Kutereva, da bar pogledima i mislima pomilujemo spašene medvjediće, o kojima se zdušno brinu mnogobrojni volonteri. Usput "pasemo" oči na stablima plavih šljiva čije poduprte grane svjedoče o bogatom urodu. Prave ličke.

Po okrepljujućem snu put pod noge. Najprije na Zavižan. O toj meteorološkoj postaji, najvišoj u Hrvatskoj na 1594 m n.v slušamo gotovo svaki dan, uspon je rekreacijski, s crvenim planinarskim domom, vidikovcem s kojeg puca pogled na kvarnerske otoke i Liku.

Na 15 minuta hoda od doma prekrasna kapelica posvećena Sv. Anti i Velebitski botanički vrt uz Balinovačku ponikvu oko koje vodi kameni staza s oko 300 biljnih vrsta. Među njima svakako velebitska degenija, hrvatska sibireja, runolist i mnoge druge atraktivne vrste. Divimo se Premužićevoj stazi, remek djelu graditeljstva suhozidom, bez teških uspona, gotovo rekreacijskom šetnjom od Zavižana do skloništa Rosijeve kolibe.

Po povratku u Krasno još uvijek dovoljno snage za pripremanje roštilja i uživanja u prohladnoj večeri i čistom zraku uz dobru kapljicu.

Sutradan s maglom uokolo iz koje izviru sunčani vrhovi i planinski travnjaci sa stadima ovaca, pa i srna koja je mirno stajala ne mareći za nas, stižemo do Alana, naše slijedeće destinacije.

Vrijeme savršeno (naravno, stiglo s nama iz Dalmacije), veličanstveni vrhovi, a na prijevoju preko Velikog Alana (1414m n.v.) cesta koja spaja Liku s morem. Pogled na plavo more i otoke, potpuno bijele zbog bure, koju im tako obilno daruje Velebit.

Tu su i obnovljeni pastirski stanovi, nažalost, bez ijednog posjetitelja i planinski dom Alan u kojoj domaćini za ručak spremaju mirisavo varivo.

Ispred doma Meteorološko uže i tabla na kojoj piše:

Kad se njiše - vjetar puše

Kad je suho - sunčano je

Kad je mokro - kiša je

Kad je smrznuto - hladno je

Kad se nejasno vidi - to je od piva,

Pa se u to ime zaustavljamo kod Careve kuće i marendamo kao carevi vadeći iz naših ruksaka svakakve delicije uz smijeh i kišu koja lagano rominja. Vraćamo se u našu oazu ispunjeni prekrasnim doživljajima i nadom da je to samo početak upoznavanja našeg prelijepog Velebita.

Doviđenja, vidimo se opet!

Sjeverni Velebit, rujan 1-4.9 2018

Legende odhajajo

V Oliverjev spomin - verujmo v ljubezen in dobro

Oliver dragi, Oliver ljubi, tudi zaradi tebe vem, da je RESNICA:

«Vjeruj u ljubav u dobru i zlu.»

*Ljubezen je VSE, je večna, in v njej tudi ti in mi vsi,
v krogu ljubezni povezani v ENO.*

HVALA TI!

Manca Košir

Nikoli si nisem mogla predstavljati, da bom o tem pisala. Saj Legende ne umirajo. Živijo večno.

Po vsem kar so mnogi napisali, kar

smo vsi že lahko prebrali, kaj naj napišem?

A veliko tega me veže.

Ta štorija od konca proti začetku. Slovo traje tri dni, tuga, žalost, trajekt se odpravlja, klapa poje, zvonovi zvonijo, bakle, veliko bark, čolnov, ladij, ogromno ljudi, ki jokajo...

Še pred desetimi dnevi smo se na tej isti Rivi veselili uspeha nogometašev, narava prinaša balanc, vedno. Nočem takega balanca, nočem, žal mi je, jokajo vsi okoli mene, mali, veliki, otroci, starčki....vsi so imeli svoje osebno slovo. Tudi jaz.

Glasba me kot avion na potovanja, vrača v spomine....

Leto 1997, konec septembra, odpravljam se na avanturo življenja. Med prtljago je prenosni radiokasetofon, darilo sorodnikov za polnoletnost.

Pakiram kasete: Oliver, Oliver, Oliver, nevedoč kolikokrat se bodo te trake in plastika odvrtele, pozimi, v vročem poletju..... Kasetofon ima tudi opcijo za CD-zgoščenke(kako lepa beseda). Nimam niti ene, a je „Trag u beskraju“ leta 2002 postal prva in poslušana neštetokrat. Najljubša, poleg tistih s katerimi sem odraščala.

Naslednja tri leta sem živela brez TV-ja....

Radiokasetofon je končal v zabojniku leta 2010, tudi trake in plastika, sedaj imamo Youtube....

Kaj je od vsega ostalo? Ure in ure besed, ki so tolažba, glasbe, ki boža dušo, lirčnih napevov, ki so mi krajšali ure in ure potovanj, domov, od doma, proti domovom, obeležili rojstva mojih nečakov, odhode mojih dedkov, moje 20. in 30. letnice, narejene in nenarejene izpite, poletja, Novoletna veselja, ali pač samo užitke ob kavici ali kozarčku.

Spominjali so me na mamu, ki še vedno priznava samo Oliverja.

V nedeljo, 29.7. sem ob 6. uri na poti proti Zagrebu. Novica, da je odšel, me zbudi in pretrese. Zavedam se, da se nihče, ki odide, ne vrne več.

Opravim, kar imam in hitro na prvi bus nazaj, ne zanimajo me kave, muzeji, razstave..... saj bo slovo tudi na Pjaci ob 21 uri, hitim in sem že tam, mesto Split, center Dalmacije, glavno mesto Dalmacije, letošnji turistični bum, žaluje, žalost se lahko reže .....turistom razlagamo kaj se je zgodilo, pojemo, jočemo, žalujemo....

Podatki so pretresljivi, pesmi se vrtijo na vseh radio postajah in presenetljivo vsa besedila poznam, pojem, saj so besedila z mano eno. Živiš in živel boš vekomaj!

Počivaj u miru beskrajja Galebe!

Ana Božulić

Vjeruj u ljubav jer ljubav je sve,

Vjeruj u ljubav ne živi bez nje,

Vjeruj u ljubav i sačuvaj nju,

Vjeruj u ljubav u dobru i zlu.

Vjeruj u ljubav i sačuvaj nju,

Vjeruj u ljubav u dobru i zlu.

Daj mi svoju ruku sad neka ljubav veže nas.

Daj mi svoju ruku sad kao rijedak cvijet.

Daj mi svoju ruku sad prava ljubav je uz nas,

Nek nas vodi u sretniji svijet.

Daj mi svoju ruku sad neka ljubav veže nas.

Daj mi svoju ruku sad kao rijedak cvijet.

Daj mi svoju ruku sad prava ljubav je uz nas,

Ona može promijeniti svijet.

Umrli Ciril Zlobec

FOTO: Jure Eržen / Delo

Konec avgusta se je poslovil še zadnji iz četverice, ki je ustvarila izjemno pesniško zbirko *Pesmi štirih*. V 94. letu starosti je umrl slovenski pesnik, prevajalec in publicist, urednik in novinar Ciril Zlobec, ki je poezijo videl kot možnost, da se

»človek poglubi vase in ohrani samospoštovanje«. Pisal je lirične, čustvene pesmi in bil za svoja dela večkrat nagradjen. Med drugim je prejel Tomšičevo, Župančičevo in Veronikino nagrado, leta 1982 pa tudi Prešernovo.

V zasebnem življenju je doživel dva huda udarca. Najprej mu je umrla ljubljena hči Varja, nato še sin Jaša. Preživel je obe smrti in ju sprejel v svoj triadni sistem dvoma, upanja, ljubezni, kakor je naslovil pesniško zbirko ob 80-letnici.

Hčerki Varji:

Razlogi so

*Čprav nam jih življenje sproti ruši,
razlogi so: ko tonemo v temo,
v obup, se nam na temnem nebu v duši
kot severnica v kažipot prižgo.*

*Preveč teme se v nas je usedlo z leti,
prekrilo naš otroški kam in kod,
samo nazaj je treba se ozreti,
do svojih bosih nog spet najti pot.*

*Razlogi so, čeprav oko morda
jih več ne uzre, ne ujame več uho,
čeprav ob njih srce, od lepih sanj
utrujeno, nič več ne vztrepeta.*

*Razlogi za življenje so! Celo
ko je življenja v nas vse manj in manj.*

Poslovala se je igralka Štefka Drolc

V 95. letu starosti je junija umrla slovenska igralka in pedagoginja Štefka Drolc.

Štefka Drolc je bila tesno povezana s začetkom slovenskega filma in si je prislužila naziv mati slovenskega filma. Poleg mnogih

gledaliških vlog bo ostala zapisana v spominu kot Francka iz filma *Na Klancu*, Barbara iz *Cvetja* v jeseni ali Marija Novak iz filma *Draga moja Izza*.

Za svoje delo je prejela vrsto priznanj, med njimi Boršnikov prstan leta 1983 in Prešernovo nagrado za življenjsko delo leta 2009 in nagrado Bert za življenjsko delo na področju filma leta 2014.

Štefka Drolc kljub visoki starosti v zadnjih letih ni mirovala. Še jo je bilo mogoče videti v kakšni gledališki predstavi, sodelovala pa je tudi na pogovorih ljubiteljskih gledaliških skupin, literarnih večerih in večerih poezije.

Prejemnik 28. Delove nagrade kresnik je Drago Jančar z romanom *In ljubezen tudi*

LJUBLJANA – Kresni večer s slovesno razglasitvijo dobitnika Delove nagrade za najboljši slovenski roman preteklega leta je bil tradicionalno na Cankarjevem vrhu na Rožniku. Žirija je laskavi naziv najboljšega romana z letnico izida 2017 dodelila knjigi *In ljubezen tudi* avtorja Draga Jančarja. Gre za Jančarjev 11. roman in četrti, za katerega je bil nagradjen s kresnikom. To nagrado je že dobil za romane *Zvenenje v glavi* (leta 1999), *Katarina, pav in jezuit* (leta 2001) in *To noč sem jo videl* (leta 2011). S tem je postal avtor, ki je dobil največ Delovih nagrad za najboljši slovenski roman, sledita pa mu Andrej E. Skubic in Goran Vojnovič, ki sta jih dobila po tri.

FOTO: Jože Suhadolnik

S knjigo okoli sveta

Barbara Tartaglia Roca

Autori fotografija: DKD

Ljubezen do potovanj, čitanja in spoznavanja novih kultur je Barbara Tartaglia Roca spojila v edinstveni projekt „S knjigo okoli sveta“.

U svoji književni ekspediciji si je zastavila nalogo prebrati po eno knjigo iz vsake države sveta in tako

prepotovati svet z originalnim prevoznim sredstvom – s knjigo. Poleg Britanke Ann Morgan je Barbara za sedaj edina na svetu, ki je ob branju spoznala vseh 196 držav sveta. Prebrala je po eno knjigo iz vsake države in v treh letih spoznala najrazličnejše človeške usode; kako se kuha, smeje, joče, rojeva in umira v bližnjih in daljnih kulturah, kaj veže in kaj ločuje, kaj ljudje ljubijo in česa se bojijo.

Kakšna je dostopnost do tako obširne in pestre literature na Hrvaškem, o tem zakaj npr. Monako, Maršalovi otoki in Palau nimajo piscev, zakaj je bila njen največji problem Oceanija, zakaj zdaj na svet gleda povsem drugače bomo lahko izvedeli v predavanju diplomirane profesorice angleščine, španščine in književnosti 16. novembra na predavanju v prostorih društva.

Barbara je hčerka naše članice, pokojne Danice Tartaglia in to bo obenem homage njeni dragi mami.

Pripravila V.H.

MORJE VS. VODA

Ko sem v mladosti prihajala na morje sem tudi jaz vedno skočila, šla, čofotala, plavala po vodi. Tako kot tudi vsi moji Slovenci, kontinentalci...

Sedaj, ko že lepa leta živim ob vodi - morju, poslušam kontinentalce, seveda tudi moje Slovence, kako govorijo da je voda čudovita, bistra, topla, da se bodo zmočili v vodi, in potem na koncu tudi skočili v vodo in zaplavali v vodi, se mi to zdi prav tako smešno, kot **Tonki Alujević** v njenemu duhovitemu razmišljanju o morju vs. vode v čakavščini.

Priredila: V.H.

Evo ima jedan magazin koji se zove "Otvoreno more", u prijevodu pučina, kulaf, pelagos. Zamisli da se zove "Otvorena voda". Automatska asocijacija je otvorena špina, ventil koji triba zatvorit, poplava, cijevi, navodnjavanje, vodoscoci... U tom magazinu bi novinari pričali o punpama, birali bi naboljeg vodoinstalatera godine, savjetovali nova sredstva protiv kamenca ...

Kolumna Moreplovak zvala bi se Vodokotlić.

Je li sve isto uvatit vodene kozice ili kozice iz mora? Bogami nije. A kad smo kod bolesti evo jedan primjer - morska bolest. Ona je gadna, rigaš, tija bi dok traje umrit, a čin se iskrcaš normalan si. A vodena bolest je ozbiljno oboljenje srca, skupja u tilo vodu jer bubrizi ne funkcioniraju kako triba.

Vodeni čovik ne postoji. Morski čovik ili medvidica

isto ne postoji ali je barenko postojala na našin škojima koje oplahuje Jadransko more a ne kako bi neki tili Jadranska voda. Bal je na vodi, Biograd na moru. Orgulje su u crikvama a one na zadarskoj rivi su morske. Vodene još nisu izmislili. Nema vodenog pasa, a u moru ima morskih pasa, maški, goluba ali ne i konja. Imamo morskog konjića, ali on nije u kategoriji vodenkonja. Kad rečemo da triba poč na more to podrazumjeva svašta. I da se mora navigat i da se gre na ribe i da se partilo iz potribe, nevoje ili gušta. Na vodu nas tira žeđ, a na more glad.

Namorusu sirene, na vodivile. Vilesu uglavnom čedne, bogobojazne, a sirene su ajme majko, provokativne i sa sisama na izvolte, a doli di je najzanimljivije same lustre. Za njima su se priko bande itali mornari, a ne vodomari ... (Iz "Jebenijane)

Tonka Alujević

O jeziku

Veste, kaj reče Mariborčan ...

na Štajerskem/v Štajerski/na Štajerski, ko pade v Dravo?

»To še spijemo pa gremo!«

Kje živimo? Od kod prihajamo? NA HRVAŠKEM ALI V HRVAŠKI?

Pri zemljepisnih imenih, ki imajo izvorno pridevniške oblike (na -ska, -ška), kot so Madžarska, Hrvaška, Češka, Štajerska (pokrajina), pa pri izbiri samostalnika pazimo na sklanjatev. Sklanjajo se lahko po ženski ali srednji sklanjatvi.

	Ženska sklanjatev	Srednja sklanjatev	Pri srednji sklanjatvi uporabimo parna predloga na in s/z :
Ime države	Hrvaška	Hrvaško	• Sem na Hrvaškem. Grem s Hrvaškega.
Od kod?	iz Hrvaške	s Hrvaškega	Pri ženski pa predloga v in iz :
	Hrvaški	Hrvaškemu	• Sem v Hrvaški. Grem iz Hrvaške.
Kam?	v Hrvaško	na Hrvaško	
Kje?	(v Hrvaški)	na Hrvaškem	
	s Hrvaško	s Hrvaškim	

Bi radi izvedeli, ali se je Nikola Tesla rodil na Hrvaškem/na Hrvaški ali v Hrvaški in ali je leta 1884 odpotoval iz Hrvaške/s Hrvaške ali s Hrvaškega? Rešite KRATEK JEZIKOVNI KVIZ

1. Od kod prihaja Nikola Tesla?	2. Kje je živel Nikola Tesla?	3. Kam je potoval Nikola Tesla?
a) S Hrvaške	a) Na Hrvaškem	a) V Hrvaško
b) Iz Hrvaške	b) V Hrvaškem	b) Na Hrvaško
c) S Hrvaškega	c) Na Hrvaški	

(Pravilni odgovori: 1. b), c) 2. a) 3. a), b)

Evo, s to tablo je Ljubljana dvojino razglasila za preteklost!

Tisti/a, ki je bil/a zadolžen za to tablo, si je rekel/a: "Tako, dva parkirna mesta so postavljena, zdej rabmo sam še tablo. Dva fanta bodo postavili to tablo, jaz grem pa medtem s kolegom spit dva kozarce vina! Midva se bomo fajn napili in če mi bodo šef al pa nadzornik kej težili, se lahko oba grejo solit, če njim dvema kej ni všeč!"

Če pa se najdejo dva junaki, ki bodo oba skupaj uspeli izruvat to tablo in jo dat na smetišče kamor spada, bodo oba naredili veliko za slovenski jezik!

Pa še nekaj o prevodih

Khm ... Mar ni »plaža« BEACH? :)

Prevod: Bitch: psica Pravilno: Beach: plaža

Sonce je odšlo na počitek

Priljubljen večerni sprehod po Zahodni obali

Foto: V.H. & N.E.

Kaj pa se tam dogaja

Tišina in spokoj Perivoja

Strast, nežnost, življenjska energija

Barčica po morju plava

Splitska ribarnica ponoči